

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Т.в.о. декана юридичного
факультету

Валентина СЛОМА

«29» серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ІННІОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

«29» серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“Захист прав інтелектуальної власності”

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань К Безпека та оборона

спеціальність КЗ Національна безпека

освітньо-професійна програма – «Національна безпека (за окремими сферами
забезпечення і видами діяльності)»

кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання/ факультет	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практ. (год)	ІРС (год)	Тренінг, (год)	СРС (год)	Разом	Екзамен (сем)
Денна	1	1	30	30	4	8	78	120	1
Заочна	1	1,2	8	4	-	-	108	120	2

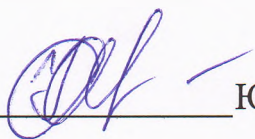
Тернопіль – ЗУНУ, 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань К «Безпека та оборона» спеціальності КЗ «Національна безпека», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол №8 від 26.06.2025 р.

Робочу програму склала д.ю.н., професор, професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, заступник декана юридичного факультету Надія МОСКАЛЮК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, протокол № 2 від 26.08.2025 р.

В.о. завідувача кафедри,
к.е.н., доцент

Юлія МУРАВСЬКА

Гарант ОПШ
д.ю.н., професор

Василь ОМЕЛЬЧУК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

„Захист прав інтелектуальної власності”

1. Опис дисципліни

„Захист прав інтелектуальної власності”

Дисципліна „Захист прав інтелектуальної власності”	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань <i>К „Безпека та оборона”</i>	Статус дисципліни – нормативна Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність <i>КЗ «Національна безпека»</i>	Рік підготовки : <i>денна -1</i> <i>заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна - 1</i> <i>заочна – 1,2</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Лекції: <i>Денна -30 год</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 120		Самостійна робота: <i>Денна – 78</i> <i>тренінг– 8 год</i> <i>Заочна – 108 год.</i> <i>Індивідуальна робота – 4 год.</i>
Тижневих годин: Денна форма навчання 8 год, з них аудиторних - 4 год.		Вид підсумкового контролю Денна – екзамен Заочна - екзамен

2. Мета й завдання дисципліни

„Захист прав інтелектуальної власності”

2.1. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на формування цілісної системи теоретичних і практичних знань щодо захисту інтелектуальної власності. Дисципліна "Захист прав інтелектуальної власності" є нормативною унікальною дисципліною для студентів денної та заочної форм навчання під час підготовки спеціалістів за спеціальністю КЗ "Національна безпека"

2.2. ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Головне завдання дисципліни "Захист прав інтелектуальної власності" полягає в тому, щоб разом з іншими дисциплінами закласти основи знань щодо основних понять інтелектуальної власності, прав та обов'язків суб'єктів права інтелектуальної власності, видів об'єктів, а також усіх можливих форм та способів захисту прав інтелектуальної власності.

2.3. НАЙМЕНУВАННЯ ТА ОПИС КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ КОТРИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кожен студент повинен отримати певний набір компетентностей, формування яких здійснюється через результати навчання. Результати навчання повинні формулюватися таким чином, щоб досягати однієї чи декількох перерахованих нижче компетентностей:

СК 12. Здатність аналізувати правопорушення у сфері інтелектуальної власності та ініціювати юридичні механізми захисту.

2.4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 26. Застосовувати ефективні правові механізми захисту прав інтелектуальної власності в системі національної безпеки

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ”

Змістовий модуль 1. Поняття та загальна характеристика права інтелектуальної власності.

Тема 1. ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку країни. Правова охорона інтелектуальної власності в Україні. Об'єкти права інтелектуальної власності. Інститут права інтелектуальної власності на об'єкти авторського права і суміжних прав. Інститут права інтелектуальної власності на результати науково-технічної творчості. Інститут права інтелектуальної власності на комерційні позначення. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Джерела законодавства з питань інтелектуальної власності.

Тема 2. ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Державно-правове регулювання у сфері авторського права та суміжних прав. Державно-правове регулювання у сфері патентного права. Роль Національного офісу інтелектуальної власності у забезпеченні охорони права інтелектуальної власності. Правовий статус патентних повірених.

Тема 3. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності. Засоби, що застосовуються для захисту прав інтелектуальної власності в різних правових системах. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: норми законодавства та механізми їх застосування. Способи захисту прав інтелектуальної власності: цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності; кримінально-правовий захист прав інтелектуальної власності; адміністративно-правовий захист прав інтелектуальної власності

Змістовий модуль 2. Порушення прав інтелектуальної власності як передумова до захисту.

Тема 4. КОНТРАФАКЦІЯ І ПІРАТСТВО ЯК СВІТОВА ПРОБЛЕМА

Масштаби контрафакції та піратства. Підробка товарів і торговельних марок, етикеток та упаковок. Фонограми, аудіовізуальні твори, комп'ютерні програми як об'єкти піратства. Причини, соціальні і економічні наслідки контрафакції та піратства. Міжнародні стандарти захисту від контрафакції і піратства. Форми захисту прав інтелектуальної власності від контрафакції і піратства. Кримінальна відповідальність за контрафакцію і піратство в країнах різних правових систем. Кримінальна відповідальність за контрафакцію і піратство в Україні. Цивільне судочинство у справах про контрафакцію і піратство у країнах різних правових

систем. Цивільна відповідальність за контрафакцію і піратство в Україні. Адміністративна відповідальність за контрафакцію і піратство в Україні .

Тема 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СУДАХ ТА ПОЗАСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ

Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності. Судовий захист прав інтелектуальної власності в рамках різних правових систем. Захист прав інтелектуальної власності в судах України. Судова система України, в якій відбувається захист прав інтелектуальної власності. Спеціалізована судова інстанція та проблеми із запуском її в Україні. Проблеми та перспективи позасудового захисту прав інтелектуальної власності.

Тема 6. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. ПРАВОЗАСТОСОВЧІ ЗАХОДИ НА МИТНОМУ КОРДОНІ

Роль адміністративних заходів захисту прав інтелектуальної власності. Мета адміністративних процедур і правозастосовчих заходів на митному кордоні. Положення Угоди ТРІПС, що стосуються адміністративних процедур і правозастосовчих заходів на митному кордоні. Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності за нормами Угоди TRIPS. Адміністративний захист прав інтелектуальної власності в Україні. Правозастосовчі заходи на митному кордоні.

Змістовий модуль 3. Особливості захисту окремих категорій прав.

Тема 7. ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ

Загальні положення про авторське право та суміжні права. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав відповідно до міжнародних стандартів. Основні положення захисту авторських прав, передбачені Угодою ТРІПС. Порухення авторських прав в Сполучених Штатах Америки (судочинство у цивільних справах). Цивільно-правові способи захисту авторських і суміжних прав в Україні. Адміністративно-правові способи захисту авторських і суміжних прав в Україні. Положення Угоди ТРІПС щодо захисту авторських і суміжних прав в рамках кримінального судочинства. Захист авторських і суміжних прав у Сполучених Штатах Америки (кримінальні справи). Кримінально-правові засоби захисту авторських і суміжних прав в Україні. Нормативно-правові акти США щодо авторських прав. Нормативно-правові акти України стосовно авторського права і суміжних прав.

Тема 8. ЗАХИСТ ПРАВ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ

Мета правової охорони торговельних марок. Види торговельних марок, яким надається правова охорона. Міжнародні стандарти правової охорони торговельних марок. Правова охорона добре відомих торговельних марок. Правова охорона добре відомих торговельних марок відповідно до законодавства США. Правова охорона добре відомих торговельних марок в Україні. Положення Угоди ТРІПС щодо захисту прав на торговельну марку. Захист прав на торговельні марки в США (судочинство у цивільних справах). Правова охорона торговельних марок в Україні. Контрафактні товари та торговельні марки. Відповідальність за контрафакцію в Сполучених Штатах Америки. Захист прав на торговельні марки в рамках кримінального судочинства за положеннями Угоди ТРІПС. Захист прав на торговельні марки в рамках кримінального судочинства США. Кримінально-правові засоби захисту прав на торговельні марки в Україні. Висунення обвинувачень у контрафакції торговельних марок в справах про піратство. Відповідні законодавчі акти США щодо торговельних марок. Основні законодавчі акти України, що містять норми стосовно правової охорони торговельних марок

Тема 9. ЗАХИСТ ПРАВ НА ВИНАХОДИ

Правова охорона винаходів за міжнародними стандартами. Правова охорона в якості винаходів комп'ютерних програм, фармацевтичних препаратів, медичних приладів та способів ведення бізнесу. Міжнародні стандарти щодо захисту прав на винаходи, що передбачені Угодою ТРІПС. Доведення факту правопорушення. Порухення прав на винаходи

в Сполучених Штатах Америки (цивільні справи). Цивільно-правові засоби захисту прав на винаходи в Україні. Захист прав на винаходи за міжнародними стандартами (кримінальне судочинство). Кримінально-правові засоби захисту прав на винаходи в Сполучених Штатах Америки. Кримінально-правові засоби захисту прав на винаходи в Україні. Положення Угоди ТРПС щодо примусових ліцензій. Законодавчі акти США щодо правової охорони винаходів. Основні законодавчі акти України щодо правової охорони винаходів

Тема 10. ЗАХИСТ ПРАВ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ

Мета захисту прав на комерційну таємницю. Положення Угоди ТРПС щодо захисту прав на комерційну таємницю. Порухення прав на комерційну таємницю (незаконне присвоєння) у Сполучених Штатах Америки (судочинство у цивільних справах). Цивільно-правові способи захисту прав на комерційну таємницю в Україні. Захист прав на комерційну таємницю в рамках кримінального судочинства за Угодою ТРПС. Захист прав на комерційну таємницю в Сполучених Штатах Америки (кримінальні справи) . Кримінально-правовий порядок захисту прав на комерційну таємницю в Україні. Адміністративно-правовий порядок захисту прав на комерційну таємницю в Україні. Законодавчі акти США щодо комерційної таємниці. Законодавчі акти України щодо комерційної таємниці.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни „Право інтелектуальної власності” денна форма навчання

	Кількість годин				Тренінг	Контрольні заходи	
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота			
Змістовий модуль 1.							
Поняття та загальна характеристика права інтелектуальної власності							
Тема 1. ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	4	4	10	-	4	Поточне опитування, розв'язання правових ситуацій	
Тема 2. ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.	4	4	10	-			
Тема 3. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ.	4	4	10	-			
Змістовий модуль 2.							
Порушення прав інтелектуальної власності як передумова до захисту							
Тема 4. КОНТРАФАКЦІЯ І ПІРАТСТВО ЯК СВІТОВА ПРОБЛЕМА	2	2	10	1			
Тема 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СУДАХ ТА	4	4	10	-			

ПОЗАСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ						
Тема 6. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. ПРАВОЗАСТОСОВЧІ ЗАХОДИ НА МИТНОМУ КОРДОНІ.	4	4	10	-		
Змістовий модуль 3. Особливості захисту окремих категорій прав.						
Тема 7. ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ	2	2	6	1	4	Поточне опитування, захист есе
Тема 8. ЗАХИСТ ПРАВ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ	2	2	4	1		
Тема 9. ЗАХИСТ ПРАВ НА ВИНАХОДИ	2	2	4	0,5		
Тема 10. ЗАХИСТ ПРАВ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ	2	2	4	0,5		
Разом	30	30	78	4	8	

заочна форма навчання

	Кількість годин				Тренінг	Контрольні заходи	
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота			
Змістовий модуль 1. Поняття та загальна характеристика права інтелектуальної власності							
Тема 1. ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	2	0,5	10	-	-	Поточне опитування, розв'язання правових ситуацій	
Тема 2. ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.			10	-			
Тема 3. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ.			10	-			
Змістовий модуль 2. Порушення прав інтелектуальної власності як передумова до захисту							
Тема 4. КОНТРАФАКЦІЯ І ПІРАТСТВО ЯК СВІТОВА ПРОБЛЕМА	2	0,5	10	-			
Тема 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ			10	-			

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СУДАХ ТА ПОЗАСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ						
Тема 6. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. ПРАВАЗАСТОСОВЧІ ЗАХОДИ НА МИТНОМУ КОРДОНІ.			10	-		
Змістовий модуль 3. Особливості захисту окремих категорій прав.						
Тема 7. ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ	4	1	20	-	-	Поточне опитуван ня, захист есе
Тема 8. ЗАХИСТ ПРАВ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ			10	-		
Тема 9. ЗАХИСТ ПРАВ НА ВИНАХОДИ			10	-		
Тема 10. ЗАХИСТ ПРАВ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ			8	-		
Разом	8	2	108	-	-	

4. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ (4 год)

Поняття права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку країни. Правова охорона інтелектуальної власності в Україні. Об'єкти права інтелектуальної власності. Інститут права інтелектуальної власності на об'єкти авторського права і суміжних прав. Інститут права інтелектуальної власності на результати науково-технічної творчості. Інститут права інтелектуальної власності на комерційні позначення. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Джерела законодавства з питань інтелектуальної власності.

Практичне заняття 2. ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ (4 год)

Державно-правове регулювання у сфері авторського права та суміжних прав. Державно-правове регулювання у сфері патентного права. Роль Національного офісу інтелектуальної власності у забезпеченні охорони права інтелектуальної власності. Правовий статус патентних повірених.

Практичне заняття 3. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ (4 год)

Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності. Засоби, що застосовуються для захисту прав інтелектуальної власності в Сполучених Штатах Америки. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: норми законодавства та механізми їх застосування. Способи захисту прав інтелектуальної власності: цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності; кримінально-правовий захист прав інтелектуальної власності; адміністративно-правовий захист прав інтелектуальної власності

Практичне заняття 4. КОНТРАФАКЦІЯ І ПІРАТСТВО ЯК СВІТОВА ПРОБЛЕМА (2 год)

Масштаби контрафакції та піратства. Підробка товарів і торговельних марок, етикеток та упаковок. Фонограми, аудіовізуальні твори, комп'ютерні програми як об'єкти піратства. Причини, соціальні і економічні наслідки контрафакції та піратства. Міжнародні стандарти захисту від контрафакції і піратства. Форми захисту прав інтелектуальної власності від контрафакції і піратства. Кримінальна відповідальність за контрафакцію і піратство в Сполучених Штатах Америки. Кримінальна відповідальність за контрафакцію і піратство в Україні. Цивільне судочинство у справах про контрафакцію і піратство у Сполучених Штатах Америки. Цивільна відповідальність за контрафакцію і піратство в Україні. Адміністративна відповідальність за контрафакцію і піратство в Україні .

Практичне заняття 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СУДАХ ТА ПОЗАСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ (4 год)

Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності. Судовий захист прав інтелектуальної власності в рамках різних правових систем. Захист прав інтелектуальної власності в судах України. Судова система України, в якій відбувається захист прав інтелектуальної власності. Спеціалізована судова інстанція та проблеми із запуском її в Україні. Проблеми та перспективи позасудового захисту прав інтелектуальної власності.

Практичне заняття 6. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. ПРАВОЗАСТОСОВЧІ ЗАХОДИ НА МИТНОМУ КОРДОНІ (4 год)

Роль адміністративних заходів захисту прав інтелектуальної власності. Мета адміністративних процедур і правозастосовчих заходів на митному кордоні. Положення Угоди ТРІПС, що стосуються адміністративних процедур і правозастосовчих заходів на митному кордоні. Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності в Сполучених Штатах Америки. Адміністративний захист прав інтелектуальної власності в Україні. Запитання і відповіді до теми «Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності. Правозастосовчі заходи на митному кордоні». Приклади із практики до теми «Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності. Правозастосовчі заходи на митному кордоні».

Практичне заняття 7. ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ (2 год)

Загальні положення про авторське право та суміжні права. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав відповідно до міжнародних стандартів. Основні положення захисту авторських прав, передбачені Угодою ТРІПС. Порушення авторських прав в Сполучених Штатах Америки (судочинство у цивільних справах). Цивільно-правові способи захисту авторських і суміжних прав в Україні. Адміністративно-правові способи захисту авторських і суміжних прав в Україні. Положення Угоди ТРІПС щодо захисту авторських і суміжних прав в рамках кримінального судочинства . Захист авторських і суміжних прав у Сполучених Штатах Америки (кримінальні справи). Кримінально-правові засоби захисту авторських і суміжних прав в Україні. Нормативно-правові акти США щодо авторських прав. Нормативно-правові акти України стосовно авторського права і суміжних прав. Запитання і відповіді до теми «Захист авторських і суміжних прав».

Практичне заняття 8. ЗАХИСТ ПРАВ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ (2 год)

Мета правової охорони торговельних марок. Види торговельних марок, яким надається правова охорона. Міжнародні стандарти правової охорони торговельних марок. Правова охорона добре відомих (знаменитих) торговельних марок . Правова охорона добре відомих торговельних марок відповідно до законодавства США. Правова охорона добре відомих торговельних марок в Україні. Положення Угоди ТРІПС щодо захисту прав на торговельну марку. Захист прав на торговельні марки в США (судочинство у цивільних справах). Правова охорона торговельних марок в Україні. Контрафактні товари та торговельні марки. Відповідальність за контрафакцію в Сполучених Штатах Америки. Захист прав на торговельні марки в рамках кримінального судочинства за положеннями Угоди ТРІПС. Захист прав на торговельні марки в рамках кримінального судочинства США. Кримінально-правові засоби

захисту прав на торговельні марки в Україні. Висунення обвинувачень у контрафакції торговельних марок в справах про піратство. Відповідні законодавчі акти США щодо торговельних марок. Основні законодавчі акти України, що містять норми стосовно правової охорони торговельних марок

Практичне заняття 9. ЗАХИСТ ПРАВ НА ВИНАХОДИ (2 год)

Правова охорона винаходів за міжнародними стандартами. Правова охорона в якості винаходів комп'ютерних програм, фармацевтичних препаратів, медичних приладів та способів ведення бізнесу. Міжнародні стандарти щодо захисту прав на винаходи, що передбачені Угодою ТРПС. Доведення факту правопорушення. Порушення прав на винаходи в Сполучених Штатах Америки (цивільні справи). Цивільно-правові засоби захисту прав на винаходи в Україні. Захист прав на винаходи за міжнародними стандартами (кримінальне судочинство). Кримінально-правові засоби захисту прав на винаходи в Сполучених Штатах Америки. Кримінально-правові засоби захисту прав на винаходи в Україні. Положення Угоди ТРПС щодо примусових ліцензій. Законодавчі акти США щодо правової охорони винаходів. Основні законодавчі акти України щодо правової охорони винаходів

Практичне заняття 10. ЗАХИСТ ПРАВ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ (2 год)

Мета захисту прав на комерційну таємницю. Положення Угоди ТРПС щодо захисту прав на комерційну таємницю. Порушення прав на комерційну таємницю (незаконне присвоєння) у Сполучених Штатах Америки (судочинство у цивільних справах). Цивільно-правові засоби захисту прав на комерційну таємницю в Україні. Захист прав на комерційну таємницю в рамках кримінального судочинства за Угодою ТРПС. Захист прав на комерційну таємницю в Сполучених Штатах Америки (кримінальні справи). Кримінально-правовий порядок захисту прав на комерційну таємницю в Україні. Адміністративно-правовий порядок захисту прав на комерційну таємницю в Україні. Законодавчі акти США щодо комерційної таємниці. Законодавчі акти України щодо комерційної таємниці.

6 . Самостійна робота

Метою виконання самостійної роботи є глибоке вивчення захисту прав інтелектуальної власності.

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел тощо, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

В якості самостійної роботи пропонується написати есе на одну із тем із наведеного списку.

Тема 1. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності.

Тема 2. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.

Тема 3. Захист авторських прав.

Тема 4. Правовий статус патентних повірених.

Тема 5. Суб'єкти авторського права.

Тема 6. Суміжні права та їх об'єкти.

Тема 7. Права виконавців.

Тема 8. Права виробників фонограм.

Тема 9. Права організацій мовлення.

Тема 10. Захист суміжних прав.

Тема 11. Зміст прав на винаходи і корисні моделі.

Тема 12. Зміст та захист прав автора раціоналізаторської пропозиції.

Тема 13. Право на селекційні досягнення у галузі тваринництва.

Тема 14. Захист від недобросовісної конкуренції.

Тема 15. Правові засади захисту інформації в автоматизованих системах.

8. Тренінг з дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності»

З метою протидії порушенню прав інтелектуальної власності і переведення суспільних відносин в русло договірних, розробіть проекти наступних договорів:

1. Договору про розподіл майнових прав на службовий твір;
2. Договору між співавторами твору;
3. Договору про передачу (відчуження) майнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав;
4. Договору про передачу виключного (невиключного) права на використання об'єктів авторського права і суміжних прав;
5. Договору замовлення;
6. Договору про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав;
7. Договору між організацією колективного управління та особою, яка використовує об'єкти авторського права і суміжних прав;
8. Договору про виплату відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах та відеограмах;
9. Договору про виплату винагороди за використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань;
10. Видавничого договору;
11. Повідомлення про створення об'єкта промислової власності;
12. Договору про розподіл майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, створені при виконанні службових обов'язків і (або) окремого доручення роботодавця;
13. Договору між творцем (творцями) і роботодавцем про передання права на одержання охоронного документа на об'єкти права інтелектуальної власності, створені у зв'язку з виконанням трудового договору;
14. Договору між роботодавцем і творцем про винагороду;
15. Ліцензійного договору про надання дозволу на використання комерційної таємниці;
16. Договору між співавторами про вклад у створення об'єкта права інтелектуальної власності та розподіл винагороди;
17. Договору про добросовісне заохочення за використання раціоналізаторської пропозиції.

1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни „Захист прав інтелектуальної власності” використовуються методи оцінювання роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання тренінгу;
- оцінювання виконання самостійної роботи.
- підсумковий екзамен.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни „Захист прав інтелектуальної власності” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

(%)

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамени
Поточне оцінювання (визначається як середнє арифметичне за теми 1-5)	1. Письмова робота (2 теоретичних питання по 30 балів макс. та 20 тестових завдань макс. по 2 бали за тест)	1. Опитування під час заняття з врахуванням вище наведених критеріїв (5 тем по 15 балів) 2. Глосарій термінів -15 балів	Поточне оцінювання (визначається як середнє арифметичне за теми 5-10)	Виконання практичного завдання	Оцінювання самостійної роботи визначається у 100 балів за есе на обрану тему дослідження.	1. Тестові завдання (1 задача – 25 балів; 2 теоретичні питання по 25 балів кожне та 5 тестів по 5 балів кожен)

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Н.Б. Москалюк, С.В. Войтович. Методичні вказівки для вивчення дисципліни „Захист прав інтелектуальної власності”. Тернопіль, 2024. – 30 с.	1-10
2.	Н.Б. Москалюк, Л.В. Кузьмич, В.М. Слома. Право інтелектуальної власності. Практикум: Навч. посібник. – Тернопіль, 2022 - 210 с.	1-10

Рекомендовані джерела інформації

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України, прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
3. Цивільний кодекс України від 28 листопада 2001р. *Голос України*. 2003. № 45-46. 12 березня. - № 47-48. – 13 березня.
4. Закон України "Про авторське право і суміжні права" від 01.12.2022 № 2811-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>.
5. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 5 липня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286.
6. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16 квітня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 2-3. Ст. 20
7. Закон України "Про інформацію" від 2 жовтня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
8. Закон України "Про кінематографію" від 13 січня 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 22. Ст. 114.
9. Закон України "Про науково-технічну інформацію" від 25.06.1993 р. № 3322-XII. *Офіційний вісник України*. 1993. № 26. Ст. 157.
10. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 1 грудня 1998 р. *Голос України*. 1998. 22 грудня.
11. Закон України "Про наукову і науково-технічну експертизу" від 10 лютого 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. №9. Ст. 56.
12. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32.
13. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів" від 16 червня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 32. Ст. 267.
14. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №7. Ст. 36.
15. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" від 15 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №7. Ст. 34.
16. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин" від 21 квітня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. №21. Ст. 218.
17. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" від 5 листопада 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 8. Ст. 28.
18. Закон України "Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні" від 16 січня 2003 р, № 493-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 13. Ст. 93.
19. Закон України "Про телебачення та радіомовлення" від 21 грудня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10, Ст. 43.
20. Указ Президента України "Про Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні". Зі змінами і доповненнями, внесеними Указами Президента України від 22.10.1993 р. № 477/93 та 22.06.1994 р. № 324/94.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність: теоретичні витоки та економічні імперативи розвитку: монографія. Київ, В-во Ліра 2018. 488 с.
2. Право інтелектуальної власності: підручник за заг. ред. Булеци С. Б., Чепис О. І., Ужгород, 2019. 488 с.
3. Попова Л.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
4. Право інтелектуальної власності: Підручник. О. І. Харитонова, Є. О. Харитонов, Т. С.

Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О. І. Харитонові. Видавництво Юрінком Інтер. 2022. 540 с.

5. Право інтелектуальної власності : підручник / А.В. Аксютіна, Л.В. Межевська, О.В. Нестерцова-Собакарь та ін. ; ред. Т.В. Ярошевська. Дніпро: ДДУВС, 2022. 336 с.

6. Abby Brown, Smita Keria, Jane Cornwell and Martha Piyadika. Contemporary intellectual property. 2019. 968 p.

7. The Protection of Intellectual Property Rights in Outer Space Activities. 2017. 256 pp.

8. Peter S Menell, Mark A Lemley, Robert P Merges, Shyamkrishna Balganesh. Intellectual Property Statutes 2022 Paperback – June 13, 2022.

9. Intellectual Property Due Diligence in Corporate Transactions: Investment, Risk Assessment and Management, 2022 ed.

10. What is intellectual property?

https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_450_2020.pdf (дата звернення: 10.06.2023)

11. World Intellectual Property. Report 2019. The Geography of Innovation: Local Hotspots, Global Networks. Geneva: World Intellectual Property Organization, 2020. 134 p.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Анна Штефан. Об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою (штучним інтелектом) без безпосередньої участі людини: перший світовий досвід правової охорони. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 1-2. С. 75-86.

2. Бутнік-Сіверський О. Б. Стан і проблеми розвитку оподаткування операцій з інтелектуальною власністю. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 5. С. 85-96.

3. Воронкова В. Г. Правові засади захисту інтелектуальної власності у цифровому суспільстві. *Science Rise. Juridical Science*. 2019. № 4. С. 32-37. 25.

4. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.

5. Капіца Ю., Махновський Д., Шахбазян К. Права інтелектуальної власності на результати досліджень українського вченого, що працює за кордоном, та іноземного вченого, що працює в Україні. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 6. С. 5-18.

6. Ковалів М. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері інтелектуальної власності. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. - Серія: Право*. 2020. № 27. - С. 142-148.

7. Космін Л. Г. Особливості авторського права та інтелектуальної власності у сценічному мистецтві. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2019. Вип. 29-30. С. 52-57.

8. Кулініч О., Потоцький М. Правові та організаційні засади атестації кандидатів у патентні повірені. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 6. С. 79-89.

9. Кулініч О.О. Охорона та захист прав інтелектуальної власності: економіко-правові підходи. К. «Ліра-К», 2019. 276 с.

10. Миджин Г. Є. Складові елементи адміністративно-юрисдикційної діяльності митних органів у сфері захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. *VISEGRAD JOURNAL ON HUMAN RIGHTS*. 2020. № 6. Частина 2. С. 213-218.

11. Миджин Г. Є. Способи та засоби забезпечення законності у сфері захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. *Юридичний бюлетень*. 2020. Випуск 13. С. 131-138.

12. Мінченко Н., Самоловова Н. Медіація: міжнародний та національний досвід. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 5. С. 78-84.

13. Наталія Мироненко. Теорія та практика кодифікації законодавства у сфері промислової власності: порівняльно-правовий аспект. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 1-2. С. 5-15.

14. Олена Штефан. Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав: новації законодавства. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 1-2. С. 25-33.

15. Ордулі Е.Є. До питання про правовий механізм захисту прав інтелектуальної власності в Україні. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 6. С. 55-64.

16. Петряев С. Ю., Когут Н. Д. Особливості реалізації окремих авторських прав. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 4. С. 242-248.
17. Право інтелектуальної власності: Підручник. О. І. Харитонова, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О. І. Харитонової. Видавництво Юрінком Інтер. 2022. 540 с.
18. Тверезенко О. Підстави виникнення (набуття) майнових прав інтелектуальної власності. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 4. С. 76-85.
19. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Деякі проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Інтернеті в Україні. *IT право: проблеми і перспективи розвитку в Україні*. Третя міжнародна щорічна конференція (Львів, 7 грудня 2019 р.). URL. <http://aphd.ua/publication-564/>(дата звернення: 10.06.2022)
20. Харченко О. С. Новели сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 6. С. 88-99.
21. Шабалін А. В. Деякі питання захисту прав інтелектуальної власності в ЄС. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 6. С. 46-54.
22. Юрій Рябченко. Оригінальність твору: законодавчі новації та перспективи їх реалізації. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 1-2. С. 25-33.